



PREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
Marian Banaś

KAP.410.002.02.2020

Zbigniew Rau
Minister Spraw Zagranicznych
Al. J. Ch. Szucha 23
00-580 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/006 Współpraca organów administracji rządowej z organizacjami pozarządowymi

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 50 00, F +48 22 444 57 93
nik@nik.gov.pl

Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Ministerstwo Spraw Zagranicznych (dalej MSZ lub Ministerstwo SZ)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zbigniew Rau Minister Spraw Zagranicznych, od 26 sierpnia 2020 r. ¹ W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Witold Waszczykowski ² i Jacek Czaputowicz ³ .
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Prawdliwość ustanowienia i realizacji programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz efekty ich realizacji. 2. Prawdliwość zlecania zadań publicznych organizacjom pozarządowym i ich rozliczania oraz efekty realizacji tych zadań.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2017 r. do czasu zakończenia czynności kontrolnych ⁴ oraz dla zdarzeń wcześniejszych o ile miały wpływ na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁵
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Administracji Publicznej
Kontrolerzy	1. Małgorzata Bielecka, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/36/2020 z 02 czerwca 2020 r. 2. Monika Brzozowska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/33/2020 z 02 czerwca 2020 r. 3. Justyna Głowacka, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr KAP/57/2020 z 30 czerwca 2020 r.

(akta kontroli str.1-8)

Minister SZ – Minister Spraw Zagranicznych

DWR – Departament Współpracy Rozwojowej

DDPK – Departament Dyplomacji Publicznej i Kulturalnej

DNZPC – Departament Narodów Zjednoczonych i Praw Człowieka

DWE – Departament Współpracy Ekonomicznej

DWPPG – Departament Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą

DPB – Departament Polityki Bezpieczeństwa

DPT – Departament Prawno-Traktatowy

BRP – Biuro Rzecznika Prasowego

NGO's – organizacje pozarządowe

RODM – Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej

Program współpracy 2016-2017 – Program współpracy Ministra Spraw Zagranicznych z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi

¹ Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 26 sierpnia 2020 r. Nr 1131.20.2020 o zmianie w składzie Rady Ministrów (M.P. poz. 765).

² Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 16 listopada 2015 r. o powołaniu w skład Rady Ministrów (M.P. poz. 1091); postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 9 stycznia 2018 r. nr 1131.1.2018 o zmianie w składzie Rady Ministrów (M.P. poz. 28).

³ Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 9 stycznia 2018 r. nr 1131.2.2018 o zmianie w składzie Rady Ministrów (M.P. poz. 29). Postanowienie Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 listopada 2019 r. nr 1131.24.2019 o powołaniu w skład Rady Ministrów (M.P. poz. 1092). Postanowienie Nr 1131.19.2020 Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 26 sierpnia 2020 r. o zmianie w składzie Rady Ministrów (M.P. poz. 764).

⁴ Do dnia 12 listopada 2020 r.

⁵ Dz. U. z 2020 r. poz. 1200; dalej: ustawa o NIK.

w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2016 – 2017

Program współpracy 2018-2020 – Program współpracy Ministra Spraw Zagranicznych z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na lata 2018-2020

udpp – ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057)

uwr – ustawa z dnia 16 września 2011 r. o współpracy rozwojowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1648)

ufp – ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.)

II. Ocena ogólna kontrolowanej działalności⁶

OCENA OGÓLNA

Minister Spraw Zagranicznych wywiązał się z obowiązku ustanowienia Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na lata 2016 -2017 i kolejnego na lata 2018 - 2020. Rzetelnie realizowano założenia wspomnianych Programów, jednak w związku z nieokreśleniem mierników i wskaźników stopnia osiągania celów szczegółowych określonych w tych Programach, NIK nie może stwierdzić, na jakim poziomie osiągnięto efekty realizacji Programu współpracy na lata 2016-2017, a także na jakim poziomie są dotychczas zrealizowane cele Programu współpracy na lata 2018-2020.

Sprawozdania z realizacji Programów współpracy były opracowane i ogłoszone zgodnie z przepisami udpp oraz z założeniami tych Programów.

Konkursy ofert objęte kontrolą zostały przeprowadzone zgodnie z przepisami udpp, a oferty w nich wybrane spełniały kryteria konkursowe i wpisywały się w cele określone w obu Programach współpracy.

Nadzór nad realizacją dotowanych projektów prowadzony był rzetelnie, poprzez monitoring bieżący, kontrole na miejscu realizacji projektów oraz wizyty monitorujące. Sprawozdania z realizacji zleconych zadań publicznych objęte kontrolą, zostały rzetelnie zweryfikowane oraz terminowo zatwierdzone.

Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła przyjęcia i opublikowania Programu współpracy na lata 2016-2017 po upływie prawie sześciu miesięcy 2016 r., mimo iż Program ten określono na cały okres lat 2016 – 2017.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR I

Prawidłowość ustanowienia i realizacji programów współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz efekty ich realizacji.

Opis stanu faktycznego

1. W latach 2017-2020 Minister SZ realizował dwa Programy współpracy z organizacjami pozarządowymi, tj.: Program współpracy 2016 – 2017⁷ i Program współpracy 2018-2020⁸.

⁶ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej. Dla oceny ogólnej kontrolowanej działalności przyjmuje się formę opisową z uwagi na różne jakościowo i trudne do porównania (pod względem wpływu na ocenę ogólną) zagadnienia będące przedmiotem kontroli.

⁷ Zarządzenie Ministra SZ nr 21 z dnia 27 czerwca 2016 r. Dz. Urz. MSZ poz.27.

⁸ Zarządzenie Ministra SZ nr 42 z dnia 29 listopada 2017 r. Dz. Urz. MSZ poz.73.

Oba programy zawierały elementy określone w udpp, w tym formy współpracy w ramach celu głównego, którym było - *zapewnienie skutecznej współpracy MSZ z organizacjami pozarządowymi w realizacji wybranych zadań Ministra SZ w zakresie polityki zagranicznej i członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, a także zwiększenia świadomości społecznej co do polskiej racji stanu oraz wizerunku Polski na arenie międzynarodowej*. W Programach przewidziano realizowanie zadań w obszarze pomocy rozwojowej, pomocy humanitarnej, edukacji globalnej i wolontariatu oraz liczne działania w ramach Regionalnych Ośrodków Debaty Międzynarodowej⁹.

W okresie objętym kontrolą Minister SZ zawarł z organizacjami pozarządowymi ogółem 590 umów (jednoroczne i modułowe¹⁰), o łącznej wartości dotacji na kwotę 228 787,1 tys. zł.

(akta kontroli str.9-13, 109-129, 259-283,301-302, 2476)

2. Program współpracy na lata 2016-2017 został przyjęty zarządzeniem Ministra SZ z dnia 27 czerwca 2016 r., tj. po blisko pół roku od daty początkującej jego obowiązywanie (1 stycznia 2016 r.). Informację o konsultacjach dotyczących Programu Współpracy opublikowano w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na tablicy informacyjnej w siedzibie MSZ z dniem 17 maja 2016 r., tj. po ponad czterech miesiącach od daty początkującej jego obowiązywanie (szerzej w sekcji Stwierdzone nieprawidłowości).

Program współpracy na lata 2018-2020 został przyjęty 29 listopada 2017 r., tj. w terminie zgodnym z przepisami udpp. Organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 udpp zostały poinformowane o rozpoczęciu konsultacji na stronie BIP i na tablicy ogłoszeń MSZ (w dniu 10 października 2017 r.). W ramach konsultacji wpłynęło 15 uwag ze strony Grupy Zagranica¹¹, dotyczących m.in. założeń programowych. Inne organizacje pozarządowe nie nadesłały uwag¹².

(akta kontroli str.185-187, 196-197, 259, 271)

3. Oba Programy współpracy odpowiadały wymogom udpp, w tym określały cel główny i cele szczegółowe, zakres przedmiotowy, okres i sposób realizacji oraz oceny Programu, a także wysokość środków planowanych na jego realizację. Określono również zasady, w ramach których miała przebiegać współpraca oraz formy zlecania realizacji zadań publicznych¹³, tj. powierzania wykonywania zadań publicznych lub wspierania wykonywania zadań publicznych, wraz z udzieleniem dotacji na ich finansowanie lub dofinansowanie. W obu Programach współpracy w ramach celu głównego: *Zapewnienie skutecznej współpracy z organizacjami pozarządowymi w realizacji wybranych zadań Ministra Spraw Zagranicznych, w zakresie polityki zagranicznej i członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, a także zwiększenie świadomości społecznej co do polskiej racji stanu oraz wizerunku Polski na arenie międzynarodowej* określono sześć celów szczegółowych¹⁴, tj.:

⁹ Podmioty wyłonione we wszystkich miastach wojewódzkich.

¹⁰ W tym wyłonione w poprzednich latach (charakter modułowy projektów oznacza, że realizacja zadania odbywa się w dwóch etapach, w dwóch kolejnych latach na podstawie odrębnej umowy).

¹¹ Zrzeszająca część polskich organizacji pozarządowych zaangażowanych w międzynarodową współpracę rozwojową, wspieranie demokracji, pomoc humanitarną i edukację globalną.

¹² Komunikat o podsumowaniu konsultacji z 30 listopada 2017 r.

¹³ O którym mowa w ust. 2 pkt 1, jako zadań zleconych w rozumieniu art. 127 ust. 1 pkt 1 lit. e, art. 151 ust. 1 oraz art. 221 ustawy o finansach publicznych.

¹⁴ W Programie współpracy na lata 2016-2017 określony był również cel szczegółowy: zintensyfikowanie działań na rzecz Polonii i Polaków mieszkających za granicą.

- 1) podniesienie poziomu akceptacji dla polskiej polityki zagranicznej oraz aktywizacja organizacji pozarządowych do podejmowania działań na rzecz budowania pozytywnego wizerunku Polski w kraju i za granicą,
- 2) wzmocnienie aktywności społecznej w dyskusji o polskiej polityce zagranicznej, w tym o wydarzeniach międzynarodowych istotnych z punktu widzenia polskiej racji stanu,
- 3) promocję problematyki ochrony praw człowieka i demokracji,
- 4) umożliwienie organizacjom pozarządowym udziału w dyskusji o założeniach i kształcie polskiej polityki rozwojowej w oparciu o przepisy uwr oraz ich udział w realizacji działań w obszarze pomocy rozwojowej, pomocy humanitarnej, edukacji globalnej i wolontariatu w celu wspólnego wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego priorytetowych dla polskiej pomocy krajów rozwijających się i ich społeczeństw,
- 5) włączenie możliwie szerokich kręgów społecznych i eksperckich w działania na rzecz wsparcia promocji polskiej gospodarki¹⁵,
- 6) rozwój modelu konsultacji społecznych w zakresie realizacji zadań w poszczególnych obszarach dotyczących polityki zagranicznej oraz utrzymanie sprawnej komunikacji MSZ z organizacjami pozarządowymi.

Założono przy tym, że wszystkie te cele będą realizowane poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi m.in. w oparciu o sześć zasad¹⁶, tj. pomocniczości, suwerenności stron, partnerstwa, efektywności, uczciwej konkurencji i jawności. Nie określono natomiast mierników i wskaźników realizacji celów szczegółowych.

W obu Programach współpracy wskazano, że finansowa współpraca z organizacjami pozarządowymi obejmuje powierzanie lub wspieranie wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na finansowanie lub dofinansowanie ich realizacji.

(akta kontroli str. 262, 274-275, 109-128, 202-214)

Projekty objęte kontrolą realizowane na podstawie badanych 16 umów wpisywały się w cele określone w Programach współpracy.

(akta kontroli str. 257-283, 576-608, 907-917, 1253, 1408-2263)

4. Współpracę Ministra SZ z organizacjami pozarządowymi w formach pozafinansowych określonych w Programach współpracy realizowano przy zaangażowaniu merytorycznym departamentów¹⁷ oraz członków kierownictwa MSZ. W badanym okresie MSZ prowadziło (w drodze pisemnej) konsultacje, działania informacyjne o planowanych kierunkach działalności, zasięgano opinii organizacji pozarządowych dot. projektowanych aktów prawnych, w tym w ramach działalności powołanych ciał opiniotwórczo-doradczych, tj.: Rady Programowej Współpracy Rozwojowej¹⁸, Rady Dyplomacji Historycznej¹⁹. Działania te polegały²⁰ w szczególności na:

¹⁵ Ten cel szczegółowy został określony w Programie współpracy na lata 2018-2020. Obejmuje on - wspierania polskich podmiotów w ich aktywności handlowej i inwestycyjnej za granicą, poszerzania wiedzy w środowiskach lokalnych o procesach i wydarzeniach międzynarodowych istotnych z punktu widzenia polskiej racji stanu i promocji polskiej gospodarki; zwiększania udziału polskich przedsiębiorstw w projektach i przetargach organizacji i agencji międzynarodowych (w tym międzynarodowych instytucji finansowych).

¹⁶ Określonych w rozdziale II Programu Współpracy.

¹⁷ W regulaminach organizacyjnych wskazano do realizacji i współdziałania z organizacjami pozarządowymi, podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 uupp następujące komórki organizacyjne, w tym: DDPK, DWR, DPT, DNZPC, DWE, DWPPG.

¹⁸ Rada została ustanowiona na mocy uwr. W jej skład wchodzi m.in. czterech przedstawicieli organizacji pozarządowych. Kadencja Rady trwa cztery lata.

¹⁹ Rada powołana zarządzeniem Ministra SZ nr 24 z 11 lipca 2016 r. w sprawie Rady Dyplomacji Historycznej zmienionym zarządzeniem Ministra SZ nr 36 z 7 września 2018 r. . Ciało doradcze w kwestiach szerzenia wiedzy o polskiej historii za granicą oraz wypracowywania rekomendacji i propozycji działań dla polskich placówek zagranicznych. Członkami tej Rady są też m.in. przedstawiciele organizacji pozarządowych.

- zapraszaniu do udziału w istniejących zespołach lub tworzeniu wspólnych zespołów o charakterze doradczym i inicjatywnym, złożonych z przedstawicieli właściwych organów administracji publicznej i przedstawicieli organizacji pozarządowych (np. Grupa Zagranica)²¹,
- udziale przedstawicieli organizacji pozarządowych w pracach komisji konkursowych, powoływanych w celu opiniowania ofert w otwartych konkursach²²,
- konsultowaniu projektów dokumentów określonych w uwr (w tym roczne plany działań), celem dostosowania planów do priorytetów polskiej polityki zagranicznej oraz potrzeb partnerów w regionach²³,
- organizowaniu działań przez DWR o charakterze informacyjno-edukacyjnym²⁴, na temat konkursów dotacyjnych Ministra SZ, tj.: *Polska pomoc rozwojowa 2018 r.*, *Pomoc humanitarna 2018 r.*, *Wolontariat polska pomoc 2018 r.*; Prowadzone były konsultacje i wsparcie w zakresie poszukiwania nowych donatorów/źródeł finansowania w strukturach ONZ oraz UE²⁵ oraz, debat, konferencji i działań o charakterze warsztatowo-wykładowym. Dyrektor Generalny SZ poinformował, że RODM-y zrealizowały w 2019 r. ok. 250 debat i konferencji oraz ponad 850 tego rodzaju działań informacyjno-edukacyjnych. Departament Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą zrealizował w latach 2017-2020 spotkania promocyjne, informacyjne i koordynacyjne z udziałem organizacji pozarządowych, które poświęcone były celom i zadaniom polityki polonijnej (ok. 100 spotkań).

Kontrola NIK wykazała, że dobór tych form współpracy związany był z celami szczegółowymi, w tym dotyczył promocji problematyki ochrony praw człowieka i demokracji, wzmocnienia aktywności społecznej w dyskusji o polskiej polityce zagranicznej oraz podniesienia poziomu akceptacji dla polskiej polityki zagranicznej.

(akta kontroli str. 14-21, 26-66, 92-108, 130-171-183, 259-283, 360-366)

Istotną formą pozafinansowej współpracy, było też udzielanie przez Ministra SZ honorowych patronatów nad różnorodnymi wydarzeniami organizowanymi przez podmioty niepubliczne. W badanym okresie Minister SZ objął patronatem honorowym m.in. 315 wydarzeń (z 589 wnioskowanych) organizowanych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 udpp, w tym: 81 patronatów w 2016 r., 51 w 2017 r., 80 w 2018 r. 75 w 2019 r. i 28 w 2020 r. Zaopiniowano w tym okresie pozytywnie wnioski²⁶, dotyczące m.in. udzielenia

²⁰ W 2016-2017 ramach ogółem pięciu ustalonych formuł i w latach 2018-2020 dodatkowo w ramach trzech formuł.

²¹ W 2017 r. zorganizowano m.in. trzy, a w 2018 r. pięć takich spotkań z koordynatorami i konsultantami RODM (w tym ze stałymi partnerami, jak organizacje prowadzące sieć Regionalnych Ośrodków Debaty Międzynarodowej).

²² Zgodnie z art. 15 ust. 2d udpp osoby te wskazane są przez organizacje pozarządowe lub podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ww. ustawy do składów komisji konkursowych (np. uczestnictwo np. w siedmiu/na 14 konkursów przeprowadzanych przez DDPK, przedstawiciele organizacji pozarządowych zgłosili chęć udziału na zaproszenie departamentu w komisji konkursowej).

²³ Informacje o poszczególnych przedsięwzięciach kierowane były do tych partnerów, których działalność skupia się wokół tematyki będącej przedmiotem takiego działania, jak np. gospodarcze izby dwustronne, bądź organizacje branżowe.

²⁴ Publikowanie informacji na stronach internetowych www.msz.gov.pl oraz www.polskapomoc.gov.pl w celu lepszej koordynacji zadań publicznych, organizowane spotkania z organizacjami.

²⁵ W tym organizacje pozarządowych działających w obszarze ochrony praw człowieka do udziału w posiedzeniu międzyresortowego Zespołu ds. Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (w grudniu 2018 r.).

²⁶ W ramach departamentu DNZPC.

patronatu organizatorom konferencji Model United Nations (młodzieżowych oraz studenckich konferencji poświęconych ONZ). Decyzje o udzieleniu patronatu, które podejmował Minister SZ były publikowane w domenie internetowej MSZ na stronie <https://www.gov.pl/web/dyplomacja/patronaty>. Minister SZ udzielał patronatu honorowego wybranym przedsięwzięciom²⁷ mającym zasięg, rangę i znaczenie międzynarodowe lub ogólnopolskie. Sekretarz Ministra SZ podał, że realizacja patronatów służy promocji lub kreowaniu pozytywnego wizerunku polskiej polityki zagranicznej lub służby zagranicznej.

(akta kontroli str. 20-22, 294-299)

5. W Programach współpracy nie określono szczegółowych narzędzi monitorujących ani wskaźników i mierników oceny ich realizacji. Podano, że ocena ta będzie się odbywać przede wszystkim w oparciu o informacje zebrane od komórek organizacyjnych Ministerstwa. Dla Programu na lata 2016-2017 uszczegółowiono, że ocena ta będzie dokonywana m.in. na podstawie: a) liczby ofert złożonych w konkursach dotacyjnych spełniających kryteria formalne i zakresy merytoryczne wskazane w regulaminach konkursów; b) liczby umów dotacji zawartych na realizację zadań publicznych, w tym wysokości kwot udzielonych dotacji w stosunku do kwot zaplanowanych w konkursach; c) sprawozdaniach dotacyjnych w szczególności w oparciu o osiągnięte rezultaty²⁸; d) opinii organizacji pozarządowych zgłaszanych podczas spotkań dotyczących organizowanych konkursów i regulacji w nich zawartych; e) okresowych spotkań i konsultacji. Dla Programu na lata 2018-2020 wskazano, że dokonana zostanie śródkresowa ocena jego realizacji, polegająca na badaniu opinii partnerów społecznych za pomocą odpowiednich narzędzi (ankiety, kwestionariusze).

(akta kontroli str.130, 180-181, 199-207, 213-248, 254-258,284-299)

Dyrektor Generalny SZ wyjaśnił, że poza sprawozdaniami rocznymi narzędziem monitorującym jest np. liczba wystosowanych zaproszeń do udziału w posiedzeniach zespołów, liczba udostępnionych publikacji, raportów i sprawozdań. Podał, że pomocniczo wykorzystywana jest także informacja zwrotna ze strony samych organizacji pozarządowych w ramach istniejącej platformy wymiany poglądów między przedstawicielami rządu i społeczeństwa obywatelskiego. Zdaniem Dyrektora SZ działania podejmowane np. przez DWE, w ramach realizacji programów współpracy z partnerami pozarządowymi - co do zasady - mają charakter wspierający dla działań resortów i instytucji odpowiedzialnych za tę problematykę. Stanowią element uzupełniający realizacji priorytetów polskiej polityki zagranicznej. Dyrektor SZ podkreślił, że działania te mają charakter miękki i w związku z tym stopień osiągnięcia założonych dla nich celów jest trudno mierzalny. Częstotliwość i rodzaj czynności monitoringu uzależnione są, od specyfiki poszczególnych projektów, w tym od rodzaju przewidzianych działań i ich stanu realizacji w odniesieniu do zaplanowanego harmonogramu. A w zależności od miejsca realizacji działań prowadzi się dodatkowo monitoring na miejscu najważniejszych wydarzeń poszczególnych projektów lub zleca ich przeprowadzenie placówkom zagranicznym.

(akta kontroli str.23, 297-298, 321, 355, 376-382, 386-417)

Dyrektor Generalny SZ poinformował, też o pracach dotyczących doprecyzowania mierników Programu w jego nowej wersji. Podał, że w grudniu ubiegłego roku

²⁷ Podstawą formułowania opinii w sprawie składanych wniosków było w latach 2017-2020 zarządzenie nr 26 Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 16 sierpnia 2010 r. w sprawie regulaminu przyznawania honorowego patronatu Ministra SZ lub członkostwa Ministra SZ w Komitecie Honorowym.

²⁸ Weryfikowane w trakcie kontroli merytorycznej poszczególnych sprawozdań końcowych z realizacji umów dotacji.

zwrócono się do poszczególnych komórek ministerstwa o propozycje zapisów do nowego programu. W nowym programie zaproponowany będzie następujący zapis, określający mierniki/wskaźniki współpracy: „Cele i efekty programu będą mierzone również, poprzez uwzględnienie w sprawozdaniach rocznych następujących mierników:

- a. liczba ciał doradczych, w których pracach uczestniczą organizacje pozarządowe,
- b. liczba organizowanych konkursów dotacyjnych,
- c. liczba zawartych umów (...).”

Dyrektor DWR wyjaśnił, że w nowym Programie na lata 2021-2025, jest planowany zapis, określający mierniki/wskaźniki współpracy, a zakładane rezultaty i proponowane wskaźniki w odniesieniu do priorytetów tematycznych i geograficznych polskiej współpracy rozwojowej zostały uwzględnione w rocznych planach współpracy rozwojowej opracowywanych na podstawie Wieloletniego Programu Współpracy Rozwojowej na lata 2016-2020.

Dyrektor DDPK podał, że „(...)Stopień osiągnięcia rezultatów weryfikowany jest w przypadku dotowanych projektów, w trakcie kontroli merytorycznej sprawozdań końcowych z realizacji umów dotacji. Weryfikacja ta odbywa się poprzez analizę informacji przedstawionych w sprawozdaniu oraz analizę dokumentów załączonych do sprawozdania i poprzez porównanie z danymi zawartymi w umowie i załącznikach do umowy, z uwzględnieniem informacji uzyskanych w trakcie bieżącego monitoringu projektów, w tym monitoringu w miejscu realizacji projektów.”

(akta kontroli str. 9, 22-24, 289-290)

MSZ dokonało jednej (w lipcu 2019 roku) oceny Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi na lata 2018-2020, poprzez badanie ankietowe z wykorzystaniem ankiety internetowej. Najbardziej skutecznie zrealizowane cele Programu, to jak podał Dyrektor Generalny SZ, rozwój modelu konsultacji społecznych w zakresie realizacji zadań dotyczących polityki zagranicznej oraz utrzymanie sprawnej komunikacji MSZ z organizacjami pozarządowymi, a także umożliwienie organizacjom pozarządowym udziału w dyskusji o założeniach i kształcie polskiej polityki rozwojowej. Dyrektor Generalny SZ wyjaśnił, że „(...) Wobec niewyznaczenia w Programie mierników stopnia osiągnięcia tych celów jakościowych, na podstawie zebranych opinii respondentów ankiety można stwierdzić jedynie, że cele szczegółowe Programu są realizowane i zwiększa się skuteczność współpracy Ministerstwa Spraw Zagranicznych z organizacjami pozarządowymi przy realizacji wybranych zadań Ministra Spraw Zagranicznych”.

(akta kontroli 23, 321-352, 543-562)

6. Kontrola wykazała, że zgodnie z założeniami określonymi w obu Programach współpracy w badanym okresie, Minister SZ - z częstotliwością roczną - akceptował sprawozdania z ich realizacji. Wszystkie sprawozdania z tego okresu zostały opublikowane terminowo, na stronie internetowej MSZ (do 30 kwietnia każdego następnego roku).

(akta kontroli str. 199-256)

Sprawozdania były opracowywane na podstawie materiałów opracowanych przez wskazane komórki organizacyjne²⁹. Informacje podawane w tych sprawozdaniach dotyczyły m.in. wielkości wydatkowanych środków finansowych w ramach

²⁹ W tym: DDPK, DPOPC, DNZPC, DWE, DWPPG, DP-T oraz DWR – koordynujący prace (§14 pkt 7 Wewnętrznego Regulaminu Organizacyjnego, z dnia 29 listopada 2016 r.).

konkursów w poszczególnych obszarach, liczby zawartych umów dotacji oraz rezultatów działań pozafinansowych³⁰.

akta kontroli str. (213-248, 254-258, 372-376)

7. W badanym okresie w MSZ nie wystąpiły przypadki przyjęcia do realizacji i dofinansowania wniosku złożonego z własnej inicjatywy przez organizację pozarządową lub podmiot wymieniony w art. 3 ust. 3 udpp, o realizację zadania publicznego, także takiego, które było realizowane dotychczas w inny sposób, w tym przez organy administracji publicznej. Dyrektor Generalny SZ podał, że do DDPK wpłynął jeden wniosek w trybie art. 12 ust. 1 udpp. Wniosek pod nazwą „Projekt Copernicus”, złożyła 30 września 2018 r. Fundacja Nicolaus Copernicus. Projekt nie został przyjęty do realizacji z uwagi na wysokość wnioskowanej kwoty. Oferent został poinformowany o możliwości złożenia oferty w otwartym konkursie Ministra Spraw Zagranicznych ogłoszonym w grudniu 2018 r.

(akta kontroli str. 9, 23-24)

8. Ministerstwo pozytywnie oceniło współpracę z organizacjami pozarządowymi³¹. Do elementów w największym stopniu wzmacniających skuteczność wzajemnej współpracy zaliczono w tej ocenie, m.in. organizowanie konkursów dotacyjnych dla organizacji pozarządowych oraz prowadzenie wspólnych działań informacyjno-komunikacyjnych. W ocenie MSZ rola współpracy niefinansowej, służąca wymianie poglądów lub włączaniu organizacji w prace istniejących grup/zespołów oraz zapewnienie transparentności takiego procesu, jest bardzo korzystna dla informowania o działaniach rządu, w zakresie polityki zagranicznej i przyjmowania uwag oraz zaleceń ze strony organizacji. Zdaniem MSZ, organizacje pozarządowe z uwagi na dobrą znajomość środowisk lokalnych, kreatywność i elastyczność działania, są właściwym partnerem dla instytucji rządowych. MSZ zwraca uwagę, że pozytywna cena sprawnej komunikacji jest potwierdzana informacjami zwrotnymi otrzymywanymi ze strony samych organizacji, które jak podano, doceniają istnienie platformy wymiany poglądów między przedstawicielami rządu i społeczeństwa obywatelskiego³². MSZ wskazuje też na szczególną rolę, jaką pełnią we współpracy rozwojowej wyspecjalizowane organizacje humanitarne, aktywne poza granicami Polski. W obszarze międzynarodowego prawa humanitarnego, zauważalny jest, zdaniem Ministerstwa, istotny wkład NGO's w zakresie upowszechnienia i implementacji tego prawa. Istotną zaletą współpracy z NGO's wynika również, zdaniem Ministerstwa, z odmienności partnerów (ich doświadczeń, oczekiwań oraz perspektyw), która sprzyja pogłębionej refleksji w procesie selekcji i realizacji wspólnych projektów³³.

Ministerstwo dostrzega też aspekty, które uniemożliwiają pełne wykorzystanie istniejącego potencjału współpracy z NGO's, tj. m.in.: powtarzalność projektów składanych przez te same podmioty; wnioskowanie o dofinansowanie kolejnych edycji projektów już dotowanych; nierzetelne opracowywanie dokumentacji ofert konkursowych. MSZ zwróciło też uwagę na duże rozdrobnienie i rozproszenie

³⁰ Np. w ramach spotkań informacyjno – edukacyjnych i szkoleń o charakterze warsztatowym dot. konkursów dotacyjnych, funkcjonowania rynków zagranicznych; konferencji, seminariów nt. dyplomacji ekonomicznej (wraz z podaną liczbą uczestników, partnerów reprezentujących organizacje trzeciego sektora, zaangażowanych w działania wspierające promocję polskiej gospodarki za granicą); Dane o przygotowanych poradnikach i przewodnikach dla przedsiębiorców, w tym branży zielonych technologii, przetargów organizowanych w instytucjach i organizacjach międzynarodowych, ect.

³¹ Na podstawie informacji pozyskanych z Departamentów MSZ zaangażowanych w realizację Programów współpracy (tj. DWR; DWE; DDPK; DPT; DNZPC; BRP; DPB, DWPPG).

³² Np. w ramach edukacji globalnej, Zespołu ds. Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.

³³ Jako przykład DNZPC wskazał na udział dwóch organizacji pozarządowych (*Women in International Security Poland* oraz *Fundacji Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej*) w konsultacjach społecznych dotyczących projektu Krajowego Planu Działania na rzecz realizacji Agendy ONZ dotyczącej kobiet, pokoju i bezpieczeństwa na lata 2018-2021.

NGO's (brak organizacji stanowiących rzeczywistą reprezentację dla określonych branż/sektorów, albo silnych organizacji typu parasolowego) oraz nieinformowanie przez NGO's o planowanych kierunkach działań szczególnie średnio i długoterminowych.

MSZ, rekomendując kontynuowanie współpracy ze środowiskiem NGO's, wskazało że dla budowania sprawnego, korzystnego dla wszystkich systemu rozwoju organizacji pozarządowych, konieczny jest partnerski model współpracy między organizacjami pozarządowymi a administracją, oparty na obopólnym zaufaniu, w którym organizacje pozarządowe, oprócz roli beneficjenta i recenzenta Programu współpracy, będą mogły pełnić rolę współtwórcy konkretnych rozwiązań proponując np. nowe działania, czy też narzędzia ich realizacji. Ministerstwo oczekiwałoby także, z strony NGO's, większej aktywności informacyjnej, ale też analitycznej, np. poprzez powołanie think tanku reprezentującego interesy i potrzeby organizacji pozarządowych. Ministerstwo dostrzega także obszary w swojej działalności, w których zmiany wpłynęłyby korzystnie na obopólną współpracę, w tym np. zdefiniowanie wskaźników produktów i rezultatów projektów realizowanych w formule dotacji w celu usprawnienia mechanizmu oceny skuteczności realizowanych działań.

(dowód: akta kontroli str. 171-178, 321, 1202-1205)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W Ministerstwie nie dochowano należytej staranności przy przygotowywaniu Programu współpracy na lata 2016-2018. Spowodowało to przyjęcie tego Programu dopiero w połowie 2016 r., mimo iż Program ten miał obowiązywać od początku 2016 r. Ustalono, bowiem że Program ten został przyjęty z dniem 27 czerwca 2016 r. Informacja o konsultacjach ws. projektu Programu współpracy została podana do publicznej wiadomości także po upływie ponad czterech miesięcy od wyznaczonej daty jego obowiązywania, tj. w dniu 17 maja 2016 r. (na stronie BIP MSZ³⁴).

Z zapisów w rozdz. XI Programu współpracy wynika, że proces konsultacji został przeprowadzony przy wykorzystaniu: strony internetowej Biuletynu Informacji Publicznej MSZ i wywieszenia komunikatu na tablicy informacyjnej w siedzibie MSZ przy al. J. Ch. Szucha 21 w Warszawie. Podano też, że – „w okresie 30 dni konsultacji nie wpłynęły uwagi ani pytania do programu³⁵”.

Dyrektor Generalny SZ wyjaśnił, że (...) Nowelizacja ustawy, która weszła w życie 9 listopada 2015 r. nałożyła na organy administracji rządowej obowiązek sporządzania ww. planów współpracy. Opracowanie planu wymagało współpracy kilku komórek organizacyjnych zajmujących się współpracą z organizacjami pozarządowymi (m.in. DWR, DWPPG, DDPIK). W związku z powyższym, jak podał Dyrektor Generalny, zrealizowano je wspólnie pod formalnym przewodnictwem Biura Dyrektora Generalnego, które zostało wskazane do prowadzenia tej sprawy w 2016 r. Finalnie, w MSZ opracowany został przedmiotowy Program współpracy, którego data wprowadzenia determinowana była pracami nad jego stworzeniem od podstaw. Dyrektor Generalny podkreślił, że przepisy nakazujące ustanowienie Programu nie zawierały odpowiedniego do rangi dokumentu okresu *vacatio legis*. Zarządzenie zostało podpisane przez Ministra SZ w dniu 27 czerwca 2016 r. Przed

³⁴https://www.msz.gov.pl/pl/p/msz_pl/ministerstwo/bip/ogloszenia_bip/program_wspolpracy_ministra_sz_na_lata_2016_2017_z_orgpozarzadowymi_oraz_podmiotami_wymienionymi_w_art_3_ust_3_ustawy_o_dzialalnosci_pozytku_publicznego_i_o_wolontariacie

³⁵ Przed wprowadzeniem w życie Programu współpracy podano informację o rozpoczętych konsultacjach, z adnotacją, że uwagi dotyczące tego programu można składać do 16 czerwca (2016 r.).

jego podpisaniem zostały przeprowadzone konsultacje wewnętrzne i zewnętrzne. Podał też, że nie posiada wiedzy co do ewentualnych uwag i opinii, które miałyby wpłynąć do MSZ w ramach konsultacji.

(akta kontroli str.185-186, 188-189, 196-197, 368, 373-376, 447-449, 537-541)

OCENA CZĄSTKOWA

Minister Spraw Zagranicznych wywiązał się z obowiązku opracowania i przyjęcia Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 udpp. na lata 2016-2017 oraz na lata 2018-2020. W Programach tych wyznaczono cele ich realizacji. W latach 2017-2020 (do zakończenia kontroli) Departament odpowiedzialny za koordynowanie, monitorował Programy w ramach wyznaczanych na kolejny rok zadań priorytetowych, na podstawie informacji komórek merytorycznych MSZ.

Pomimo późnego wprowadzenia pierwszego z Programów współpracy, zrealizowane zostały zadania określone w tym Programie. Jednak w związku nieokreśleniem mierników i wskaźników stopnia osiągania celów szczegółowych określonych w programach, NIK nie może stwierdzić na jakim poziomie osiągnięto efekty realizacji Programu współpracy na lata 2016-2017, a także na jakim poziomie są dotychczas zrealizowane cele Programu współpracy na lata 2018-2020.

OBSZAR II

Prawidłowość zlecania zadań publicznym organizacjom pozarządowym i ich rozliczania oraz efekty realizacji tych zadań.

Opis stanu faktycznego

1. W latach 2017-2020³⁶ w związku z realizacją Programów Współpracy, MSZ przeprowadziło 33 konkursy, z tego dotyczące:

- polskiej pomocy rozwojowej - cztery konkursy,
- pomocy humanitarnej w określonych rejonach świata³⁷ – siedem konkursów,
- edukacji globalnej - trzy konkursy,
- wolontariatu polska pomoc - dwa konkursy,
- zapewnienia wkładów własnych dla polskich organizacji pozarządowych 2019 - jeden konkurs;
- prowadzenia Regionalnych Ośrodków Debaty Międzynarodowej – cztery konkursy³⁸,
- dyplomacji publicznej³⁹, wsparcia wymiaru samorządowego i obywatelskiego polskiej polityki zagranicznej oraz forum polsko-czeskiego, łącznie 10 konkursów;
- Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą 2020-Infrastruktura Polonijna⁴⁰ - jeden konkurs;
- uruchomionego w 2020 r. konkursu - polska pomoc humanitarna i rozwojowa w odpowiedzi na pandemię COVID-19.

W wyniku przeprowadzonych konkursów w MSZ podpisano ogółem 590 umów⁴¹ jednorocznych i modułowych (w tym wyłonionych w poprzednich latach), udzielając dotacji na łączną kwotę 228 787,1 tys. zł⁴².

³⁶ Do 31 października 2020 r.

³⁷ Na Bliskim Wschodzie, na Ukrainie.

³⁸ Modułowa - wieloletnia formuła.

³⁹ W tym np. zadania z zakresu dyplomacji ekonomicznej 2018 (tj. kontynuacja wspierania i ochrony interesów gospodarczych RP, polskich przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych, promocji polskiej gospodarki za granicą, wspieranie działań służących umacnianiu pozytywnego gospodarczego wizerunku Polski).

⁴⁰ Zgodnie z zakresem przedmiotowym Programu (dział III sprawy zagraniczne, akapit 4). Konkurs był skierowany do podmiotów społecznych w rozumieniu art. 3 ust.2 i 3 ust.3 udpp, na realizację działań z zakresu infrastruktury polonijnej.

(akta kontroli str. 383-385, 418-446, 1206-1226, 1229-2252)

Szczegółowym badaniem prawidłowości zlecania zadań publicznym organizacjom pozarządowym i podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 udpp przez Ministra SZ, objęto cztery konkursy ofert, tj.:

- konkurs Polska Pomoc Rozwojowa 2018,
- konkurs Polska Pomoc Rozwojowa 2019,
- konkurs Regionalny Ośrodek Debaty Międzynarodowej 2017-2018
- Edukacja Globalna 2018.

(akta kontroli str. 257-258, 576-608, 907-916, 1253, 1351, 1536, 1579-1726)

Wspomniane wyżej konkursy zostały przeprowadzone zgodnie z przepisami art. 13 i 15 udpp oraz zarządzeniami Ministra SZ w sprawie udzielania dotacji⁴³ i regulaminami konkursów, w tym w zakresie wszczęcia i ogłoszenia konkursu, prac komisji konkursowych, zapewnienia możliwości członkostwa w komisjach konkursowych przedstawicieli organizacji pozarządowych. Członkowie Komisji konkursowej podpisali deklarację bezstronności we wszystkich zbadanych przypadkach. Złożone oferty podlegały ocenie przez osoby wyznaczone do prac w Komisjach. Oceny dokonywano pod względem spełniania kryteriów określonych w regulaminach konkursów, z uwzględnieniem całości zgromadzonej dokumentacji. Wybór podmiotów ubiegających się o dotację uwzględniał prawidłową realizację celów i efektów założonych w Programach współpracy z organizacjami pozarządowymi. Prace komisji konkursowej zostały udokumentowane w formie pisemnych protokołów. Niezwłocznie po dokonaniu wyboru ofert wyniki konkursów ogłaszano na stronie internetowej MSZ, w BIP MSZ oraz w siedzibie Ministerstwa. Ogłoszenia o wynikach konkursów zawierały elementy określone w art. 15 ust. 2h udpp⁴⁴.

Komisje konkursowe przedkładały właściwym członkom kierownictwa MSZ opinię, co do złożonych ofert wraz z rekomendacją ich wyboru do przyznania dotacji. Wyboru ofert dokonywano zgodnie z rekomendacją Komisji konkursowej. Oferty wybrane do dofinansowania zawierały elementy określone w art. 14 ust. 1 udpp⁴⁵. W MSZ opracowano zasady wyboru beneficjentów z list rezerwowych⁴⁶, które określały jasne i przejrzyste zasady ich ewentualnego wyboru. Zgodnie z tymi zasadami, w pierwszej kolejności do otrzymania dotacji były rekomendowane oferty w najwyższym stopniu spełniające warunki do otrzymania dotacji i mieszczące się w przewidzianym na konkurs limicie środków⁴⁷. Oferty spełniające warunki wymagane konkursem ale niemieszczące się w limicie środków były umieszczane na listach rezerwowych (w kolejności malejącej wg przyznanej punktacji). Wyniki konkursów, w tym z podaniem list rezerwowych były każdorazowo niezwłocznie publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej MSZ, w siedzibie Ministerstwa i na stronie internetowej MSZ. Przyznanie dotacji oferentom z listy rezerwowej możliwe

⁴¹ Dane wg stanu na 31 października 2020 r.

⁴² W tym: DWR zawarł 153 umowy o łącznej wartości 88 890,8 tys. zł, DDPK zawarł 240 umów o łącznej wartości 23 488,5 tys. zł, DWPPG zawarł 30 umów o łącznej wysokości 11 714,3 tys. zł.

⁴³ Zarządzenie Ministra SZ: nr 26 z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowych i zatwierdzania ich rozliczenia (Dz. Urz. Ministra SZ poz. 50) lub nr 38 z 21 października 2015 r. w sprawie zasad udzielania, rozliczania i kontroli wykonania dotacji celowych (Dz. Urz. MSZ poz. 40) - dalej *zasady udzielania dotacji celowych i zatwierdzania ich rozliczania*.

⁴⁴ Tj. nazwę oferenta, nazwę zadania publicznego oraz wysokość przyznanych środków publicznych.

⁴⁵ W tym szczegółowy zakres rzeczowy, termin i miejsce realizacji zadania, informację o zasobach rzeczowych i kadrowych, kalkulację przewidywanych kosztów.

⁴⁶ Zapisy te wynikały z zarządzenia Ministra SZ nr 26 (§ 16 ust.2 pkt 6) *ws. zasad udzielania dotacji celowych i zatwierdzania ich rozliczania*.

⁴⁷ W tym § 7 ust. 22 Regulaminu konkursu RODM 2017-2018 i RODM –uzupełnienie; Regulamin Konkursów Edukacja Globalna (pkt.9.15) i w Regulaminach prac Komisji konkursowych (PPR 2018-2019).

było jedynie w przypadku ewentualnej rezygnacji z podpisania umowy o dotację przez oferentów umieszczonych na liście podstawowej. W badanych przez NIK konkursach nie zaistniały takie przypadki.

(akta kontroli str. 576-584, 611-678, 722-802, 771-791, 803, 1253-1823)

2. Kontrola 16 umów⁴⁸ dotyczących realizacji projektów wyłonionych w badanych czterech konkursach wykazała, że siedem umów na zadania publiczne zawarto z organizacjami pozarządowymi niezwłocznie po ogłoszeniu konkursów, a dziewięć z 16 umów w ramach projektów Polska Pomoc Rozwojowa 2018 i 2019, Edukacja Globalna 2018 i RODM 2017-2018, zostało podpisanych po upływie od 45 do 88 dni od daty ogłoszenia wyników⁴⁹.

Dyrektorzy DWR i DDPK wyjaśnili, że zawieranie umów z dotowanymi wymaga realizacji stosownej procedury wewnętrznej i odbywa się w możliwie najkrótszym terminie od momentu ogłoszenia wyników⁵⁰.

Przyczyną zwłoki, jak ustaliła kontrola było w szczególności prowadzenie korespondencji wyjaśniającej, a następnie uzgodnienia treści umowy zarówno pod kątem formalno-prawnym, finansowym jak i merytorycznym, w tym dot. aktualizacji kosztorysów projektów oferty oraz harmonogramu.

(akta kontroli str. 576-608, 907-934, 1156, 1230-1236, 1352-2263, 2429-2438, 2429-2448)

Ustalono, że w przypadku wszystkich 16 umów objętych kontrolą, środki na realizację zadań publicznych zostały przekazane zleceńbiiorcom w terminie określonym w tych umowach⁵¹. Umowy dotacji zawierały elementy określone w art. 16 udpp i art. 151 ust. 2 ufp oraz istotne postanowienia, określone we wzorach umów stanowiących załączniki do rozporządzeń w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych, oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań⁵² (za wyjątkiem uzasadnionych przypadków, w których

⁴⁸ Zawarte z 12 podmiotami (Fundacja Partners Polska, Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej, Fundacja Puszczy Rominckiej, Stowarzyszenie Gołdapski Fundusz Lokalny; Fundacja Scyti i Stowarzyszenie Polska Akademia Korporacja Astrea Lublinensis - oferta wspólna, Wspólnota Polska, Stowarzyszenie Kultura i Demokracja CIVIS, Fundacja EkoRozwoju FER, Fundacja Edukacja dla Demokracji, Grupa Zagranica, Ośrodek Działań Ekologicznych Źródła). Do badania, zgodnie z metodyką wybrano umowy dotacji, w tym umowy zawarte z beneficjentami wybranymi do kontroli bezpośredniej (cztery umowy). Doboru pozostałych 12 umów dokonano na podstawie osądu kontrolera kierując się m.in.: wysokością udzielonej dotacji, przebiegu rozliczenia dotacji modułowych, powtarzalnością podmiotów w badanych latach wśród beneficjentów i projektów z MSZ. Głównymi kryteriami wyboru w obu przypadkach była wysokość otrzymanej dotacji oraz stan zaawansowania realizacji dotowanego projektu (wybrane projekty w większości były zakończone i rozliczone). Razem objęto badaniem dotacje w kwocie ogółem 4 977,4 tys. zł. (2,3% wszystkich udzielonych dotacji).

⁴⁹ Umowa nr 137/2018/PPR2018 (88 dni od ogłoszenia konkursu dn. 02.03.2018), Umowa nr 4/PPR2018 (59 dni od ogłoszenia konkursu dn. 02.03.2018); Umowa nr 27/PPR2018/M1 (76 dni od ogłoszenia konkursu dn. 02.03.2018 r.); Umowa nr 36/PPR2019/M2019 (64 dni od ogłoszenia konkursu dn. 18.03.2019); Umowa nr 14/PPR2019 (60 dni od ogłoszenia konkursu dn. 18.03.2019 r.); Umowa nr 89/PPR2019/M2019 (77 dni od ogłoszenia konkursu dn. 18.03.2019 r.); Umowa nr 61/PPR2019 (78 dni od ogłoszenia konkursu dn. 18.03.2019 r.); Umowa nr 417/EG2018/M1 (64 dni od ogłoszenia konkursu dn. 10.07.2018 r.); Umowa nr 435/EG2018/M1 (45 dni od daty ogłoszenia konkursu dn. 10.07.2018 r.); Umowy: nr BDG-658/2017 RODM 2017-2018 – uzupełnienie (59 dni od ogłoszenia konkursu dn. 30.06.2017 r.).

⁵⁰ W tym: wysłanie pisma z informacją o wyniku postępowania dotacyjnego; prowadzenie korespondencji z dotowanym w sprawie zmian kosztorysu i dokumentów niezbędnych do przygotowania umowy; przekazanie przygotowanego projektu umowy do parafy Biura Finansów MSZ; przekazanie do dotowanego uwag Biura Finansów do projektu umowy; wysłanie pisma do dotowanego w sprawie możliwych do wprowadzenia zmian w kosztorysie i terminie podpisania umowy.

⁵¹ Tj. w ciągu 21 dni od zawarcia umów.

⁵² Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. poz. 1300) oraz Rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. poz.

osoby wskazane po obu stronach umowy do kontaktów w trakcie realizacji zadania, były wymienione w załącznikach do umowy i/lub w piśmie informującym o przyznaniu dotacji)⁵³. Powodem dla tych modyfikacji była, jak podano w MSZ optymalizacja kontaktów roboczych wynikająca ze specyfiki pracy. W umowach uwzględniono postanowienia zabezpieczające efektywność, rzetelność i jakość zleconego zadania, między innymi poprzez wskazanie kryteriów kwalifikowalności kosztów i ich dokumentowania oraz zasad kontroli, monitorowania i ewaluacji projektów.

Zgodnie z zarządzeniami Ministra SZ dotyczącymi zasad udzielania dotacji celowych i zatwierdzania ich rozliczenia, dla każdej z umów objętych kontrolą sporządzono kartę umowy, w której uwzględniono dane finansowe, informacje o terminach związanych z realizacją i rozliczeniem zadania.

(akta kontroli str. 576-608, 907-916, 1017, 1155-1156, 1352-2263)

3. Kontrola wybranych 16 projektów/umów wykazała, że wszyscy dotacjodawcy wywiązali się z obowiązku złożenia sprawozdania końcowego określonego w umowach. Sprawozdania te zostały zatwierdzone w ustawowym terminie. Nie stwierdzono przypadków niezaakceptowania przez MSZ sprawozdania z wykonania zadania publicznego. W ramach monitoringu zadań zleconych, w trakcie trwania projektów, MSZ wzywało dotacjodawców do przesłania informacji na temat realizowanego projektu w zakresie postępu realizacji zadań, poziomu osiągniętych wskaźników oraz identyfikowanych problemów w projekcie. Sprawozdania z realizacji zadania publicznego składane przez dotacjodawców były rzetelnie weryfikowane. Analiza sprawozdań, złożonych w wyniku realizacji zadań objętych badaniem NIK wykazała, że w każdym przypadku dokonywano kontroli dokumentacji źródłowej dotyczącej danego projektu przekazywanej wraz ze sprawozdaniem. W trakcie rozliczania sprawozdań końcowych z realizacji zadań publicznych weryfikowano dane znajdujące się w „Zestawieniu faktur (rachunków)”, które jest elementem części finansowej sprawozdania końcowego. W przypadku przedstawienia części finansowej sprawozdania z wykonania zadania zawierającej informacje nie pozwalające na właściwą weryfikację poniesionych kosztów, zleciobiorca był skutecznie wzywany do złożenia wyjaśnień i uzupełnienia braków.

Zweryfikowane i zatwierdzone sprawozdanie pod względem merytorycznym przekazywane były zgodnie z obowiązującymi procedurami⁵⁴ do Biura Finansów MSZ, w celu kontroli pod względem formalno-rachunkowym.

Ponadto ustalono, że w pięciu przypadkach (z 16) badanych umów - w ramach współpracy rozwojowej i działań RODM, MSZ przeprowadził bieżący monitoring projektów w miejscu ich realizacji⁵⁵. W wyniku tych wizyt monitoringowych w czterech przypadkach realizacja projektów została oceniona przez MSZ bardzo dobrze, a w jednym dobrze.

(akta kontroli str. 892- 893, 576, 873-907, 891-892, 1117-1118, 2446-2448)

2057). Rozporządzenia dopuszczają możliwość wprowadzania zmian do ramowego wzoru umowy, o ile zmiany te nie wpływają na zmianę znaczenia istotnych postanowień umowy.

⁵³ Łącznie 12 przypadków umów zawartych w ramach programów Polska Pomoc Rozwojowa i Edukacja Globalna (załączniki do umów). W 4-ch przypadkach, - w umowach z RODM podane były odpowiednio: nazwy i adresy mail właściwego referatu DDPK i koordynatora ze strony beneficjenta.

⁵⁴ Zasady udzielania dotacji i zatwierdzania ich rozliczania.

⁵⁵ Dotyczyło to projektu nr: 27/PPR2018/M1 Moduł II Fundacja EkoRozwoju (wizyta odbyła się 29.05.2019 r.); 36/PPR2019/M2019 Fundacja Partners Polska (wizyta odbyła się 20.11.2019 r.); 61/PPR2019/M2019 Stowarzyszenie Gołdapski Fundusz Lokalny (wizyta odbyła się 9.11.2019 r.); 89/PPR2019/M2019 Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej (wizyta odbyła się 30.10.2019 r.). W Ramach RODM projekt 193/2017 (wizyty odbyły się 5.05.2017 r. i 4.10.2017 r.)

4. W MSZ wprowadzono mechanizmy zabezpieczające przed dopuszczeniem do podwójnego finansowania wydatków ponoszonych na realizację zadań publicznych zleconych/powierzonych organizacjom pozarządowym, w tym poprzez zapisy w umowach, zobowiązujące zleceniobiorcę do zabezpieczenia przed podwójnym finansowaniem tych samych wydatków równocześnie ze środków dotacji i z innych źródeł. W celu właściwej realizacji umów dotacji oraz przygotowywania sprawozdań końcowych z ich realizacji, Wydział Dotacji DDPK przygotował szczegółowe wytyczne dla dotowanych w formie prezentacji wraz ze spersonalizowanymi wzorami części finansowej sprawozdania. W wytycznych znalazły się między innymi informacje o właściwym sposobie opisywania nazw kosztów oraz okresu ich ponoszenia. W MSZ ustanowiono też zasady ogólne w tym zakresie, m.in. w zarządzeniu *w sprawie zasad udzielania dotacji celowych i zatwierdzania ich rozliczania*.

(akta kontroli str. 577,825-827, 908-916, 1117-1120, 1137)

5. W latach 2017-2020 MSZ sprawowało nadzór nad realizacją projektów poprzez bieżący monitoring (m.in. korespondencja mailowa, analiza treści internetowych) oraz wizytacje i/lub kontrole w miejscu realizacji projektu, w tym:

- DWR przeprowadził m.in. w latach 2017- 2019 r. 83 wizyty monitorujące w miejscu wykonywania projektów (w tym 19 krajowe)⁵⁶, w ramach których sprawdzano stan realizacji zadań. Dyrektor DWR wyjaśnił, że (...) w 2020 r., ze względu na konieczność zachowania środków bezpieczeństwa związanych z Covid - 19 i w związku z komunikatem z 5 marca 2020 r. Dyrektora Generalnego SZ w sprawie ograniczenia do przypadków koniecznych wszelkich podróży służbowych, tak krajowych jak i zagranicznych, DWR wstrzymał monitorowanie na miejscu. Przeprowadzono zdalny monitoring jednego z działań w ramach „Edukacji Globalnej 2018”⁵⁷. Ponadto, DWR zalecał, aby dotowani nawiązali kontakt z przedstawicielstwami RP w krajach realizacji projektów. Dzięki temu, jeśli zaistniałaby taka potrzeba, polskie placówki zagraniczne mogą wspierać DWR w nadzorowaniu projektów (np. weryfikowanie informacji od dotowanych);
- DDPK przeprowadził m.in. 112 monitoringów mailowo/treści internetowych – w tym bieżące sprawdzenia stanów realizacji i zaawansowania prac w ramach projektów Dyplomacja publiczna 2017-2020, Współpraca w ramach Dyplomacji publicznej 2018, Forum Polsko-Czeskiego, oraz przeprowadzono 13 kontroli w podmiotach (ex-post)⁵⁸. Badaniem objęto m.in. projekty RODM 2017-2020, w tym cztery wizyty monitorujące na miejscu, jedną kontrolę ex post (zgodnie z zarządzeniem *w sprawie udzielania dotacji celowych i zatwierdzania ich rozliczania* - kontrola pełnej dokumentacji finansowo-księgowej⁵⁹).

Sprawozdania z wizyt monitorujących i ankiety zawierały m.in. informacje na temat przebiegu wizyty i wnioski wynikające z przeprowadzenia monitoringu. Ponadto departamenty sprawdzały stan realizacji zadań poprzez analizę, raportów nadsyłanych drogą elektroniczną oraz informacji umieszczanych na stronie internetowej RODM, dotyczących działań zrealizowanych i planowanych do realizacji, a także poprzez analizę ankiet wypełnianych przez dotacjobjiorców.

⁵⁶ Dane z DWR (plan i realizacja). DWR monitoruje działania na miejscu zgodnie z planem monitoringów na dany rok oraz prowadzi ewaluację projektów, zgodnie z planem ewaluacji (ogółem 220 projektów zostało objętych takim badaniem).

⁵⁷ Udokumentowany ankietą monitoringową.

⁵⁸ Dane przykładowe z badanego okresu dot. podmiotów z siedzibą w Warszawie.

⁵⁹ Podmioty wytypowano do kontroli na podstawie wykazu umów dotacji i kryteriów kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji udzielonych przez (DDPK) w oparciu o źródłową dokumentację księgową.

(akta kontroli str. 386, 935-936, 891-901, 935-941, 955-1155, 1156-1207, 2264-2428, 2446-2448)

W latach 2017-2020, na etapie zatwierdzania rozliczeń przedstawionych przez wszystkie organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 udpp, którym udzielono dotacji, MSZ uznało⁶⁰, że dotacje w łącznej kwocie 4 934,3 tys. zł zostały wykorzystane nieprawidłowo. Do dnia 31 października 2020 r. odzyskano zwroty dotacji w kwocie 3 795,5 tys. zł⁶¹.

Na pozostałą kwotę (1 138,8 tys. zł) składały się głównie należności umorzone na wniosek beneficjenta, w związku z wykazanym ważnym interesem publicznym, z trudną sytuacją, niezależną od dłużnika i spowodowaną m.in. pandemią, w tym:

- 1) należności z tytułu rozliczenia umowy dotacji⁶² nr PHBWiU/2017/10/I/M1 na podstawie: decyzji administracyjnej nr 2/DWR/2018 z dnia 17 sierpnia 2018 r. wydanej w trybie kpa (z tytułu części dotacji pobranej w nadmiernej wysokości) w kwocie 663,5 tys. zł oraz odsetek naliczanych jak dla zaległości podatkowych i decyzji Ministra SZ z dnia 13 lipca 2018 r. (z tytułu dotacji wydatkowanej niezgodnie z warunkami umowy), w kwocie 331,4 tys. zł oraz odsetek naliczanych jak dla zaległości podatkowych,
- 2) zaległości dochodzone od dwóch beneficjentów⁶³ w związku z mechanizmem egzekwowania kwot dotacji podlegających zwrotowi i będące w trakcie aktualnie prowadzonych w MSZ postępowań administracyjnych, na łączną kwotę 130,6 tys. zł,
- 3) pozostałe należności, w tym 3,5 tys. zł (dla których termin zwrotu jeszcze nie upłynął)⁶⁴ oraz których kwoty wraz z odsetkami nie przekraczały 0,1 tys. zł (na łączną kwotę 9,8 tys. zł) i tym samym, których MSZ nie dochodził na podstawie art. 58 ust. 6 *ufp*.

(akta kontroli str. 369-370, 383, 418-437, 450-493, 1116, 1155-1186, 2446-2448)

6. W latach 2017-2020 w MSZ nie wystąpiły przypadki wezwania organizacji/podmiotu, który otrzymał dotację do złożenia sprawozdania częściowego z wykonania zadania publicznego. Wystąpiły natomiast dwa przypadki rozwiązania umowy o realizację zadania publicznego z winy zleceniobiorcy, w wyniku kontroli sprawozdań końcowych z realizacji powierzonych zadań⁶⁵.

Za porozumieniem stron została rozwiązana w dniu 27 lipca 2020 r. jedna umowa (nr BDG 377/2020). Z prośbą o rozwiązanie umowy wystąpił dotacjodawca powołując się na sytuację epidemiczną i wprowadzone obostrzenia sanitarne, które spowodowały, że realizacja projektu jak podano stała się niemożliwa. Środki z dotacji zostały zwrócone przed zawartym Porozumieniem, na wyznaczone konto MSZ.

(akta kontroli str. 539, 936-941)

7. W wyniku badania wybranych 16 umów NIK stwierdziła, że działania prowadzone w ramach projektów wykonano zgodnie z wskaźnikami zaplanowanymi w ofertach.

⁶⁰ Departamenty merytoryczne (DWR i DDPK), dane wg stanu na 31 października 2020 r.

⁶¹ W tym 121,3 tys. zł dotyczyło rozliczeń projektów objętych kontrolą NIK.

⁶² Zawartych w DWR w ramach Programu współpracy na lata 2016-2017.

⁶³ W ramach umów zawartych z DDPK (w odpowiedzi na pismo dłużnika z dnia 8.10.2020 r., DDPK zwrócił się w dniu 23.10.2020 r. o uzupełnienie przekazanej dokumentacji. W przypadku drugiego beneficjenta – (należność w kwocie 119,3 tys. zł) z tytułu niezrealizowanej umowy, była w trakcie postępowania administracyjnego. Zleceniobiorca po otrzymaniu decyzji z 18.09.2020 r. złożył wniosek do MSZ o ponowne rozpatrzenie sprawy (w dniu 21.10.br.).

⁶⁴ Dotyczy dwóch umów (157/PPR2017/M2017 i 424/WPP2018) w ramach których DWR stwierdził należności do zwrotu.

⁶⁵ Jeden z beneficjentów zwrócił do MSZ należne środki, w kwocie 99 500 zł (7 września 2018 r.) i odsetki w kwocie 2 464,00 zł (25 lutego 2019 r.), w przypadku drugiego beneficjenta trwało postępowanie w DDPK (vide: przypis 72).

Zleceniobiorcy wykazali rezultaty na takim samym lub wyższym poziomie, niż podano w ofertach badanych konkursów, tj.: Polska Pomoc Rozwojowa, Edukacja Globalna, RODM-y⁶⁶. Kontrola wykazała, że wszystkie działania w ramach projektów (zadań publicznych) objętych badaniem, wpisywały się w realizację celów programowych i określonych w regulaminach konkursów.

Najważniejszymi celami zbadanych projektów, było zgodnie z założeniami Programów współpracy i priorytetów polskiej polityki zagranicznej, wzmacnianie efektywności i widoczności Polskiej pomocy, wzmacnianie potencjału organizacji pozarządowych⁶⁷. Dyrektor DWR poinformował, że działania publiczne polskich organizacji pozarządowych skierowane były na rzecz krajów Globalnego Południa, a także polskiego społeczeństwa (edukacja na rzecz rozwoju); W ramach Regionalnych Ośrodków Debaty Międzynarodowej liczne działania, w tym w ramach inicjatyw informacyjno - edukacyjnych⁶⁸ skierowane były, na rzecz rozwoju regionów, promowania polskiej myśli historycznej celem współpracy narodów, dialogu międzykulturowego i działań na rzecz wzajemnego szacunku i zrozumienia, ect. (działania te wynikały z priorytetów polskiej polityki zagranicznej).

(akta kontroli str. 539-541, 576-579, 806-822, 873-889, 907-915, 928-934)

Zrealizowane projekty w ramach RODM zgodnie z założeniami podanymi w ofertach konkursów miały przyczynić się, m.in. do - ułatwienia społeczności lokalnej dostępu do publikacji, raportów i informacji nt. polityki zagranicznej RP; promowania polskiej myśli historycznej współpracy narodów, dialogu międzykulturowego, praw człowieka oraz działań na rzecz wzajemnego szacunku i zrozumienia (debaty dla studentów, doktorantów, samorządowców, dziennikarzy). Wskazywano w sprawozdaniach dotacjobiorców na propagowanie wśród odbiorców działań wiedzy o aktywności polskiej polityki zagranicznej w tworzeniu polityk regionalnych UE⁶⁹, o wydarzeniach i procesach międzynarodowych istotnych z punktu widzenia polskiej racji stanu⁷⁰ o Polakach mających wpływ na rozwój nauki, techniki, postęp cywilizacyjny (...).

Wykonano zaplanowane w ofertach wskaźniki dla poszczególnych działań, w tym informacyjno-edukacyjnych (dot.: przekazywania wiedzy określonej grupie odbiorców o bieżących zagadnieniach, w tym międzynarodowych, np. Kryzys ukraiński; Wojna w Syrii; Państwo Islamskie; Poznaj Amerykę), w ramach paneli dyskusyjnych (np. Oddziaływanie Lubelszczyzny na wschód, ect)⁷¹. Odnotowano pośrednictwo RODM w relacjach między MSZ, a organizacjami pozarządowymi, placówkami edukacyjnymi i naukowymi⁷².

Działania realizowane w ramach projektu Edukacji Globalnej miały przyczynić się m.in. do wypromowania programu edukacyjnego dla angażowania się młodzieży

⁶⁶ Podawano m.in.: liczbę oraz nazwy działań i liczbę uczestników, powoływano się na ankiety o poziomie satysfakcji/poszerzeniu wiedzy na dany temat. Zgodnie z zapisami § 13 ust. 8 umowy dotacji realizowanych w latach 2017-2018, dotacjobiorca był zobowiązany do dołączenia do sprawozdania końcowego skanów comiesięcznych ankiet wypełnianych przez uczestników minimum 5 działań informacyjno-edukacyjnych w miesiącu; ankiety zbiorcze.

⁶⁷ Raporty roczne z realizacji działań „Polskiej współpracy rozwojowej” (podsumowanie m.in. działań publicznych polskich organizacji pozarządowych); sprawozdania z realizacji RODM-ów, ankiety ewaluacyjne.

⁶⁸ Prowadzone poprzez debaty/konferencje/seminaria, współpracę z mediami, działania warsztatowo-wykładowe.

⁶⁹ Stowarzyszenie „Wspólnota Polska” (m.in. ok. 80% uczestników działań edukacyjnych – potwierdzenia, ankiety ewaluacyjne), RODM w Olsztynie 2017-2018.

⁷⁰ W ramach rezultatów trwałych podano osiągnięcia, tj.: rozpowszechnianie i wzrost poziomu wiedzy i świadomości młodzieży szkolnej oraz studentów z regionu na temat polityki zagranicznej RP, praw człowieka w UE; prowadzono kalejdoskop międzynarodowy – przegląd wydarzeń tygodnia; Dyskusyjny Klub Filmowy (Fundacja Kultura i Demokracja CIVIS Kielce).

⁷¹ Fundacja Scyti i Astrea Lublinensis (wykazano liczbę odbiorców działań, tj. ok 4900 osób, w tym Lubelska Szkoła Dyplomacji, Szkoła Spraw Międzynarodowych).

⁷² Promocyjna działalność informacyjna, publikacje na newsletterze, w mediach społecznościowych treści związanych z realizowanym zadaniem.

w przeciwdziałanie zmianom klimatu; analizy dopuszczonych przez MEN podręczników i ćwiczeń do edukacji wczesnoszkolnej, przygotowania ośmiu pakietów edukacyjnych nt. wybranych Celów Zrównoważonego Rozwoju oraz opracowania nowych bajek (kamishibai) o dostępie do żywności oraz problemie migracji i uchodźstwa⁷³;

W ramach Polskiej pomocy rozwojowej⁷⁴ zrealizowano działania w projektach m.in. „Zdrowe przedszkole - poprawa warunków sanitarnych oraz promocja zdrowia dzieci w wieku przedszkolnym z nieformalnej dzielnicy Mathare w Nairobi”⁷⁵; „Turystyka w Adżarii – wdrożenie elementów Regionalnej Strategii Rozwoju Autonomicznej Republiki Adżarii poprzez wsparcie rozwoju sektora turystyki oraz zwiększenie zaangażowania społecznego w proces zarządzania Parkiem Narodowym Machackhela”⁷⁶; Odbędzie się realizacja wizyt studyjnych w projekcie „Decentralizacja w praktyce – uczymy się od siebie nawzajem”⁷⁷. W ramach zadania „Szkoła dla wszystkich”, wybudowano pięć centrów wspierania edukacji w Rariedzie w hrabstwie Siaya (Kenia) (co zapewniło 2186 uczniom, w tym 214 uczniom z niepełnosprawnościami dostęp do ich potrzeb w infrastrukturze szkolnej, zorganizowano mobilną klinikę okulistyczną);

Działania w ramach - *Wsparcia programu kształcenia kadr i rozwoju systemu ratownictwa medycznego oraz zwiększenia dostępu do usług medycznych w Palestynie*, przyczyniły się do opublikowania raportów z ilościowego badania nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej oraz z analizy podręczników do edukacji; podniesienia standardu opieki medycznej na zachodnim Brzegu Jordanu (doposażając wyposażenie medyczne dla blisko 100 karet PRCS, zorganizowano szkolenia z pierwszej pomocy dla ludności cywilnej w ramach szkolenia rozdano ok. 340 apteczek pierwszej pomocy⁷⁸).

(akta kontroli str. 438-446, 539, 576-584, 907-917, 1212, 1352-2263, 2473-2476)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

MSZ rzetelnie i zgodnie z obowiązującymi przepisami zleciło organizacjom pozarządowym realizację zadań publicznych. Oferty objęte kontrolą spełniały kryteria udziału w konkursie, a umowy zawierały elementy, o których mowa w art. 151 ust. 2 ufp i art. 16 udpp. Zadania zostały wykonane i rozliczone zgodnie z umowami, a planowane cele i rezultaty zostały osiągnięte w wymiarze określonym w ofertach.

W Ministerstwie SZ zapewniony został skuteczny nadzór nad realizacją zadań publicznych. Nie stwierdzono opóźnień w przekazaniu środków zleceńobiorcom

⁷³ Odpowiednio: Moduł II - Grup Zagranica, projekt „Agenda 2030 w kontekście spójności polityki na rzecz rozwoju – informacja i edukacja; Moduł I - Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła” projekt pn. „Źródła skutecznej edukacji globalnej”.

⁷⁴ Pomoc rozwojowa 2018, 2019.

⁷⁵ Fundacja Partners Polska (w ramach tego zadania m.in.: wybudowano podstawową infrastrukturę sanitarną, 23 punkty systemów gromadzenia wody deszczowej, Wybudowano 2 kuchnie i jadalnie oraz pięć placów zabaw).

⁷⁶ Moduł I Fundacja EkoRozwoju - wdrożono m.in. plan komunikacji pomiędzy Parkiem a mieszkańcami, uruchomiono punkt informacyjny dla turystów i mieszkańców, powstały dwa szlaki turystyczne, 12 osób z Gruzji było na wizycie studyjnej w Polsce. Przeprowadzono liczne szkolenia i warsztaty dotyczące rozwoju oferty turystycznej regionu.

⁷⁷ Fundacja Edukacja dla Demokracji (odpowiednio w dwóch zadaniach), uczestnicy nowo utworzonych hromad z obwodów Ukrainy odbyli wizyty studyjne w celu poznania dobrych praktyk związanych z samorządnością lokalną w Polsce; Opracowano plany zmian dotyczących organizacji pracy placówek oświatowych; nastąpił rozwój lokalnej turystyki, rozwój spółdzielni rolniczych, działalności ośrodków kultury, wywóz odpadów.

⁷⁸ Polskie Centrum Pomocy Międzynarodowej.

po zawarciu umowy. Sprawozdania końcowe z realizacji zadań zostały zweryfikowane i zatwierdzone w terminach określonych w art. 152 ust. 2 ufp.

IV. Wnioski i uwagi

Uwzględniając działania podjęte w trakcie kontroli, Najwyższa Izba Kontroli nie przedstawia wniosków pokontrolnych. NIK formułuje jednak uwagę, że brak określenia w Programach współpracy wskaźników i mierników realizacji celów szczegółowych, uniemożliwia rzetelną ocenę zaawansowania realizacji zadań oraz stopnia osiągania poszczególnych celów tych Programów.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa NIK. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, grudnia 2020 r.

Prezes
Najwyższa Izba Kontroli
Marian Banaś

.....
podpis